

“नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्पाची अंमलबजावणी” हा विषय संबंधित अधिकारी/ कर्मचारी यांच्या विषयसूचीमध्ये समाविष्ट करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: नादेकृ-४६१८/प्र.क्र-११६/८-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक: ६ सप्टेंबर, २०१८

संदर्भ: कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.हअप्र०७१६/प्र.क्र.८२/राकृवियो कक्ष, दि.१७.०१.२०१८

प्रस्तावना :-

विदर्भ व मराठवाड्यातील १४ जिल्हे व जळगाव अशा एकूण १५ जिल्ह्यांतील निवडक ५१४२ गावांमध्ये सन २०१८-१९ पासून पुढील ६ वर्षांच्या कालावधीत जागतिक बँक अर्थसहाय्यीत नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प राबविण्यास संदर्भ क्र. १ येथील दिनांक १७.०१.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे.

प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प यांच्या नियंत्रणाखाली व कृषि विभागाच्या विभागीय/ जिल्हा/उप विभाग व गाव समुह स्तरावरील अनुक्रमे विभागीय कृषी सहसंचालक, जिल्हा अधिकारी कृषी अधिकारी/ प्रकल्प संचालक (आत्मा), उप विभागीय कृषि अधिकारी व कृषि सहाय्यक या क्षेत्रीय यंत्रणेमार्फत प्रकल्पाची अंमलबजावणी करावयाची आहे. त्याकरिता प्रकल्पांतर्गत १५ जिल्ह्यांतील जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिका-यांच्या अधिपत्याखाली जिल्हा प्रकल्प अंमलबजावणी कक्ष स्थापण्यात येणार असून या कक्षामार्फत जिल्ह्यांत प्रकल्पांतर्गत विविध बाबींची अंमलबजावणी करण्यात येणार आहे. या प्रकल्पांतर्गत विविध घटकांखालील उपघटक/ बाबींच्या अंमलबजावणीसाठी जबाबदार असणा-या संबंधित अधिकारी / कर्मचा-यांच्या कर्तव्ये आणि जबाबदारीमध्ये प्रकल्पांतर्गत कामांचा समावेश करणे आवश्यक आहे. त्या पार्श्वभूमीवर शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे

शासन निर्णय :-

१. नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्पांतर्गत विविध घटकांखालील उपघटक/ बाबींच्या अंमलबजावणीसाठी सर्व क्षेत्रीय अधिकारी / कर्मचा-यांची कर्तव्ये व जबाबदा-या आणि प्रकल्पांतर्गत विषय वाटप या शासन निर्णयासोबत **परिशिष्ट-अ** मध्ये नमूद केले आहे.
२. उक्त परिशिष्टात नमूद केलेल्या विषयांकरिता जबाबदार असणा-या संबंधित अधिकारी / कर्मचा-यांनी प्रकल्पाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार कामकाज पाहणे आवश्यक राहिल तसेच, या अधिकारी / कर्मचा-यांनी प्रकल्पांतर्गत केलेल्या कामांच्या मूल्यमापनाची नोंद त्यांच्या वार्षिक कार्य मूल्यांकन अहवालात (PAR) घ्यावी व त्यांच्या वरिष्ठांनी सदर कामांचे मूल्यांकन प्रतिवेदित करावे.

३. प्रकल्प संचालकांनी प्रकल्पांतर्गत राबवावयाच्या विविध बाबींसंदर्भात क्षेत्रीय अधिका-यांना वेळोवेळी मार्गदर्शक सूचना निर्गमित कराव्यात.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१८०९०६१७०६३०२००१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(श्रीकांत चं. आंडगे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. प्रकल्प संचालक, नानाजी देशमुख कृषि संजीवनी प्रकल्प, जागतिक व्यापार केंद्र, कफ परेड, मुंबई-०५
५. आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, कृषि आयुक्तालय, पुणे
६. सर्व कृषि संचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे
७. सर्व जिल्हाधिकारी
८. सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक,
९. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
१०. सर्व जिल्हा प्रकल्प संचालक (आत्मा)
११. सर्व उपविभागीय कृषि अधिकारी
१२. संचालक, लेखा व कोषागरे, महाराष्ट्र राज्य
१३. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२(लेखापरिक्षा/लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर,
१४. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
१५. वित्त विभाग (का. व्यय-१/अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई
१६. निवडनस्ती कार्यासन-८-अ

परिशिष्ट- अ

नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्पांतर्गत घटक/उपघटक/बाबी
(कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. नादेकृ-४६१८/प्र.क्र-११६/८-अ, दिनांक ०६ सप्टेंबर, २०१८)

अ. क्र.	घटक/ उपघटक/ बाबी	जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी अधिकारी	लाभार्थीचे स्वरूप (सामाईक/ शेतकरी गट/ वैयक्तिक)	प्रकल्प अर्थसहाय्याचे प्रमाण
अ	हवामान अनुकूल कृषि पध्दतीस प्रोत्साहन			
१	सहभागीय पध्दतीने गाव समुहाचे नियोजन			
(१)	सहभागीय पध्दतीने गाव समुहाचा नियोजन आराखडा तयार करणे	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	लागू नाही	१००%
(२)	कृषि मित्र/ कृषि ताई यांचे सहकार्याने जागृती	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
२	हवामान अनुकूल कृषि पध्दती			
(१)	हवामान अनुकूल तंत्रज्ञान शेती शाळा	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
(२)	जमिनीमध्ये कर्ब ग्रहणाचे प्रमाण वाढविणे			
(i)	वृक्ष लागवड (बांधावर/ गटामध्ये लागवड)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
(ii)	फळबाग लागवड-आंबा/ मोसंबी/संत्रा/ सीताफळ/पेरु/डालिंब	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	१००%
(३)	क्षारपड व चोपण जमिनीचे व्यवस्थापन (खारपाणग्रस्त गावे)			
(i)	सबसरफेज ड्रेनेज	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	५०%
(ii)	हवामान अनुकूल तंत्रज्ञान शेती शाळा	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
(iii)	शेततळे (जैविक बांधासह इनलेट व आऊटलेट असलेली)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
(iv)	पाणी उपसा साधने (पंपसंच)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
(v)	तुषार सिंचन	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
४	संरक्षित शेती			
(i)	शेडनेट हाऊस (GJ/MS पाईप) (१०००चौ.मी.)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
(ii)	शेडनेट हाऊस (बांबू) (१०००चौ.मी.)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
(iii)	पॉली हाऊस (नैसर्गिक वायुविजन) (५००चौ.मी.)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
(iv)	पॉली टनेल (१०००चौ.मी.)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%

अ. क्र.	घटक/ उपघटक/ बाबी	जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी अधिकारी	लाभार्थीचे स्वरूप (सामाईक/ शेतकरी गट/ वैयक्तिक)	प्रकल्प अर्थसहाय्याचे प्रमाण
	(v) पॉली हाऊस/शेडनेट हाऊसमध्ये भाजीपाला/ फुलपिकांचे	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
	(vi) पॉली टनेलमध्ये भाजीपाला/ फुलपिकांचे उच्च मूल्यांकित लागवड	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
५	एकात्मिक शेती पद्धती			
	(i) बंदिस्त शेळीपालन	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक/ गट	५०%
	(ii) कुक्कुट पालन	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक/ गट	५०%
	(iii) रेशीम उद्योग	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक/ गट	५०%
	(iv) मधुमक्षिका पालन	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक/ गट	५०%
	(v) गोडया पाण्यातील मत्स्यपालन	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक/ गट	५०%
	(vi) इतर कृषि आधारित उद्योग	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक/ गट	५०%
६	जमीन आरोग्य सुधारणे			
	(i)गांडुळ खत आणि नाडेप पद्धतीने सेंद्रिय निविष्टा उत्पादन	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
	(ii) सेंद्रिय खत निर्मिती युनिट	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
३	पाण्याचा कार्यक्षम व शाश्वत पद्धतीने वापर			
१	क्षेत्र उपचार			
	(i)सलग समतल चर मॉडेल ५ ते ८ (०.३० मीटर)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
	(ii) सलग समतल चर मॉडेल ५ ते ८ (०.४५ मीटर)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
	(iii) खोल सलग समपातळी चर	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
२	ओघळीवरचे उपचार			
	(i)अनघड दगडाचे बांध	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
	(ii) गॅबियन बांध	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
	(iii) माती नाला बांध	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
	(iv)सिमेंट नाला बांध	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%

अ. क्र.	घटक/ उपघटक/ बाबी	जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी अधिकारी	लाभार्थीचे स्वरूप (सामाईक/ शेतकरी गट/ वैयक्तिक)	प्रकल्प अर्थसहाय्याचे प्रमाण
३	पाणी साठवण संरचनांची निर्मिती			
	(i) सामुदायिक शेततळे (इनलेट व आऊटलेट असलेली)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
	(ii) सामुदायिक शेततळे (इनलेट व आऊटलेट शिवाय)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
	(iii) शेततळे (इनलेट व आऊटलेट असलेली)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
	(iv) शेततळे (इनलेट व आऊटलेट शिवाय व अस्तरीकरणसह)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
	(v) शेततळे अस्तरीकरण	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
	(vi) विहीर	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	१००%
४	जुन्या जलसाठ्यांचे पुनरुज्जीवन (गाळ काढणे/ खोलीकरण/ दुरुस्ती)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	सामाईक	१००%
५	भूजल पुनर्भरण (विहिरीचे /कूपनलिकांचे पुनर्भरण)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	१००%
६	मुलस्थानी जलसंधारण (शेत बांध बंदिस्ती/ ढाळीचे बांध बंदिस्ती)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	१००%
७	सूक्ष्म सिंचन			
	(i) ठिबक सिंचन	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
	(ii) तुषार सिंचन	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
८	संरक्षित सिंचनाकरिता पाण्याची उपलब्धता			
	(i) पाणी उपसा साधन (पंपसंच)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
	(ii) पाईप (एचडीपीई/पीव्हीसी)	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	५०%
ब काढणी पश्चात व्यवस्थापन व हवामान अनुकूल मूल्य साखळी प्रोत्साहन				
१	शेतकरी उत्पादक कंपन्यांना प्रोत्साहन			
१	शेतकरी गट/शेतकरी उत्पादक संघ/ शेतकरी उत्पादक कंपनी यांचे सशक्तीकरण करणे	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
२	भाडे तत्वावर कृषि अवजारे केंद्र - सुविधा निर्मिती	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	शेतकरी गट/ बचत गट/ उत्पादक कंपनी	५०%
२	शेतमाल वृद्धीसाठी हवामान अनुकूल उदयोन्मुख मूल्यसाखळ्यांचे बळकटीकरण			
१	शेतकरी गट/ शेतकरी उत्पादक संघ/ शेतकरी उत्पादक कंपनी यांना कृषि उत्पादनांचे संकलन,	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	शेतकरी गट/ बचत गट/	५०%

अ. क्र.	घटक/ उपघटक/ बाबी	जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी अधिकारी	लाभार्थीचे स्वरूप (सामाईक/ शेतकरी गट/ वैयक्तिक)	प्रकल्प अर्थसहाय्याचे प्रमाण
	प्राथमिक प्रक्रिया, दर्जानुसार वर्गीकरण, स्वच्छता व साठवणूक इ.पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरणासाठी		उत्पादक कंपनी	
३	हवामान अनुकूल बियाणे वितरण प्रणाली कार्यक्षमता वृद्धी			
१	हवामान अनुकूल वाणांचे पायाभूत आणि प्रमाणित बियाणे तयार करणे	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	शेतकरी गट/ बचत गट/ उत्पादक कंपनी	५०%
२	बियाणे हबसाठी पायाभूत सुविधांचा विकास करणे			
	(i) बियाणे प्रक्रिया उपकरणे	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	शेतकरी गट/ बचत गट/ उत्पादक कंपनी	५०%
	(ii) बियाणे सुकवणी यार्ड	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	शेतकरी गट/ बचत गट/ उत्पादक कंपनी	५०%
	(iii) बियाण्याची साठवण/ गोदाम	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	शेतकरी गट/ बचत गट/ उत्पादक कंपनी	५०%
	(iv) बियाणे उत्पादक शेतक-यांचे प्रशिक्षण	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	वैयक्तिक	१००%
	(v) शासकीय बियाणे चाचणी प्रयोगशाळांचे बळकटीकरण	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	लागू नाही	१००%
क	हवामान अनुकूल कृषि पध्दतीसाठी संस्थात्मक विकास, ज्ञान व धोरणे			
१	धोरणात्मक संशोधन व विस्तार आराखडा तयार करणे	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
२	कृषि हवामानविषयक सल्ला- सेवा	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	लागू नाही	१००%
३	आपत्कालीन कृषि आराखडा तयार करणे	जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	लागू नाही	१००%
४	हवामान अनुकूलनासाठी कृषि तंत्रज्ञानाचा विकास व प्रमाणीकरण	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
५	लोक सहभागी पध्दतीने कृती संशोधन	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
६	हवामान अनुकूलनाविषयी विश्लेषणात्मक अभ्यास	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
७	नाविन्यपूर्ण तंत्रज्ञान - प्रात्यक्षिके/ संकलन/ पडताळणी	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
८	क्षमता बांधणी			
१	प्रशिक्षण व कार्यशाळा			
	(i) उप विभाग व तालुका स्तरावरील अधिकारी/कर्मचारी	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%

अ. क्र.	घटक/ उपघटक/ बाबी	जिल्हास्तरीय अंमलबजावणी अधिकारी	लाभार्थीचे स्वरूप (सामाईक/ शेतकरी गट/ वैयक्तिक)	प्रकल्प अर्थसहाय्याचे प्रमाण
	(ii) कृषि अधिकारी/कृषि पर्यवेक्षक/ कृषि सहाय्यक/ समुह सहाय्यक	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
	(iii) लेखा शाखेतील अधिकारी/ कर्मचारी	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
	(iv) कृषि मित्र/ कृषि ताई व ग्राम कृषि संजीवनी समिती	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक	१००%
	(v) शेतकरी			
	(v/१) प्रकल्पाचे लाभार्थी- तंत्रज्ञानाचा प्रसार	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक	१००%
	(v/२) प्रकल्पाचे लाभार्थी- कौशल्य प्रशिक्षण	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक	१००%
२	अभ्यास दौरे			
	(i) उप विभाग व तालुका स्तरावरील अधिकारी/कर्मचारी	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
	(ii) कृषि अधिकारी/कृषि पर्यवेक्षक/ कृषि सहाय्यक/ समुह सहाय्यक	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	लागू नाही	१००%
	(iv) कृषि संजीवनी समिती/ कृषि मित्र/ कृषि ताई/ लाभार्थी	प्रकल्प संचालक (आत्मा)	वैयक्तिक	१००%